

Mời các bạn cùng tham khảo hướng dẫn giải bài tập Toán lớp 6 **Bài 4: Phép trừ số nguyên. Quy tắc dấu ngoặc** Cánh Diều hay, ngắn gọn được chúng tôi chọn lọc và giới thiệu ngay dưới đây nhằm giúp các em học sinh tiếp thu kiến thức và củng cố bài học của mình trong quá trình học tập môn Toán.

Trả lời câu hỏi SGK Bài 4 Toán lớp 6 Cánh Diều

Câu hỏi khởi động trang 76 Toán lớp 6 Tập 1: Nhiệt độ không khí thấp nhất trên Trái Đất là $-98\text{ }^{\circ}\text{C}$ ở một số cao nguyên phía đông Nam Cực, được ghi nhận trong khoảng thời gian từ tháng 7 đến tháng 8 năm 2013.

Nhiệt độ không khí cao nhất trên Trái Đất là $57\text{ }^{\circ}\text{C}$ ở Phơ-nix Cric Ran-sơ (Fumace Creek Ranch) nằm trong sa mạc Thung lũng chết ở Ca-li-phoóc-ni-a (California, Mỹ), được ghi nhận vào ngày 10/7/1913.

Sa mạc Fumace Creek Ranch
(Nguồn: <https://www.gettyimages.com>)

Cao nguyên phía đông Nam Cực
(Nguồn: <https://kienthuc.net.vn>)

Chênh lệch giữa nhiệt độ cao nhất và nhiệt độ thấp nhất trên Trái Đất là bao nhiêu độ C?

Lời giải:

Để tính chênh lệch giữa nhiệt độ cao nhất và nhiệt độ thấp nhất trên Trái Đất, ta lấy nhiệt độ cao nhất trừ đi nhiệt độ thấp nhất.

Chênh lệch giữa nhiệt độ cao nhất và thấp nhất trên Trái Đất là:

$$57 - (-98) (^{\circ}\text{C})$$

Đây là phép trừ hai số nguyên, sau bài học này ta sẽ thực hiện được như sau:

$$57 - (-98) = 57 + 98 = 155 (^{\circ}\text{C})$$

Vậy chênh lệch giữa nhiệt độ cao nhất và thấp nhất trên Trái Đất là 155°C .

Hoạt động 1 trang 76 Toán lớp 6 Tập 1: Tính và so sánh kết quả: $7 - 2$ và $7 + (-2)$.

Lời giải:

Ta có: $7 - 2 = 5$

$7 + (-2) = 7 - 2 = 5$ (áp dụng quy tắc cộng hai số nguyên khác dấu)

Do đó: $7 - 2 = 7 + (-2)$.

Luyện tập 1 trang 77 Toán lớp 6 Tập 1: Nhiệt độ lúc 17 giờ là 5°C đến 21 giờ nhiệt độ giảm đi 6°C . Viết phép tính và tính nhiệt độ lúc 21 giờ.

Lời giải:

Nhiệt độ lúc 21 giờ là:

$5 - 6 = 5 + (-6) = -(6 - 5) = -1$ ($^{\circ}\text{C}$)

Vậy nhiệt độ lúc 21 giờ là -1°C .

Hoạt động 2 trang 77 Toán lớp 6 Tập 1: Tính và so sánh kết quả trong mỗi trường hợp sau:

a) $5 + (8 + 3)$ và $5 + 8 + 3$;

b) $8 + (10 - 5)$ và $8 + 10 - 5$;

c) $12 - (2 + 16)$ và $12 - 2 - 16$;

d) $18 - (5 - 15)$ và $18 - 5 + 15$.

Lời giải:

a) $5 + (8 + 3) = 5 + 11 = 16$

$5 + 8 + 3 = 13 + 3 = 16$

Do đó: $5 + (8 + 3) = 5 + 8 + 3$.

$$b) 8 + (10 - 5) = 8 + 5 = 13$$

$$8 + 10 - 5 = 18 - 5 = 13$$

Do đó: $8 + (10 - 5) = 8 + 10 - 5$.

$$c) 12 - (2 + 16) = 12 - 18 = 12 + (-18) = -(18 - 12) = -6$$

$$12 - 2 - 16 = 10 - 16 = 10 + (-16) = -(16 - 10) = -6$$

Do đó: $12 - (2 + 16) = 12 - 2 - 16$.

$$d) 18 - (5 - 15) = 18 - [5 + (-15)] = 18 - [-(15 - 5)] = 18 - (-10) = 18 + 10 = 28$$

$$18 - 5 + 15 = 13 + 15 = 28$$

Do đó: $18 - (5 - 15) = 18 - 5 + 15$.

Luyện tập 2 trang 78 Toán lớp 6 Tập 1: Tính một cách hợp lí:

a) $(-215) + 63 + 37$;

b) $(-147) - (13 - 47)$.

Lời giải:

a) $(-215) + 63 + 37$

$$= (-215) + (63 + 37) \quad (\text{tính chất kết hợp})$$

$$= (-215) + 100$$

$$= -(215 - 100)$$

$$= -115.$$

b) $(-147) - (13 - 47)$

$$= (-147) - 13 + 47 \quad (\text{quy tắc dấu ngoặc})$$

$$= (-147) + 47 - 13 \quad (\text{tính chất giao hoán})$$

$$= [(-147) + 47] - 13 \quad (\text{tính chất kết hợp})$$

$$= [-(147 - 47)] - 13$$

$$= (-100) - 13$$

$$= (-100) + (-13)$$

$$= -(100 + 13)$$

$$= -113.$$

Giải bài tập SGK Toán 6 Cánh Diều Bài 4

Bài 1 trang 78 Toán lớp 6 Tập 1: Tính:

a) $(-10) - 21 - 18$;

b) $24 - (-16) + (-15)$;

c) $49 - [15 + (-6)]$;

d) $(-44) - [(-14) - 30]$.

Lời giải:

a) $(-10) - 21 - 18$

$$= (-10) + (-21) - 18$$

$$= -(10 + 21) - 18$$

$$= (-31) - 18$$

$$= (-31) + (-18)$$

$$= -(31 + 18)$$

$$= -49.$$

b) $24 - (-16) + (-15)$

$$= 24 + 16 + (-15)$$

$$= 40 + (-15)$$

$$= 40 - 15$$

$$= 25.$$

$$\text{c) } 49 - [15 + (-6)]$$

$$= 49 - (15 - 6)$$

$$= 49 - 9$$

$$= 40.$$

$$\text{d) } (-44) - [(-14) - 30]$$

$$= (-44) - [(-14) + (-30)]$$

$$= (-44) - [-(14 + 30)]$$

$$= (-44) - (-44)$$

$$= (-44) + 44$$

$$= 0. \quad (\text{cộng hai số đối})$$

Bài 2 trang 78 Toán lớp 6 Tập 1: Tính một cách hợp lí:

$$\text{a) } 10 - 12 - 8;$$

$$\text{b) } 4 - (-15) - 5 + 6;$$

$$\text{c) } 2 - 12 - 4 - 6;$$

$$\text{d) } -45 - 5 - (-12) + 8.$$

Lời giải:

$$\text{a) } 10 - 12 - 8$$

$$= 10 - (12 + 8) \quad (\text{quy tắc dấu ngoặc})$$

$$= 10 - 20$$

$$= 10 + (-20)$$

$$= -(20 - 10)$$

$$= -10.$$

$$\text{b) } 4 - (-15) - 5 + 6$$

$$= (4 + 6) - (-15) - 5 \quad (\text{tính chất giao hoán và kết hợp})$$

$$= 10 - (-15 + 5) \quad (\text{quy tắc dấu ngoặc})$$

$$= 10 - [-(15 - 5)]$$

$$= 10 - (-10)$$

$$= 10 + 10 = 20.$$

$$\text{c) } 2 - 12 - 4 - 6$$

$$= (2 - 12) - (4 + 6) \quad (\text{quy tắc dấu ngoặc})$$

$$= [2 + (-12)] - 10$$

$$= [-(12 - 2)] - 10$$

$$= (-10) - 10$$

$$= (-10) + (-10)$$

$$= -(10 + 10) = -20.$$

$$\text{d) } -45 - 5 - (-12) + 8$$

$$= -(45 + 5) - [(-12) - 8] \quad (\text{quy tắc dấu ngoặc})$$

$$= (-50) - [(-12) + (-8)]$$

$$= (-50) - [-(12 + 8)]$$

$$= (-50) - (-20)$$

$$= (-50) + 20$$

$$= -(50 - 20)$$

= - 30.

Bài 3 trang 78 Toán lớp 6 Tập 1: Tính giá trị biểu thức:

a) $(-12) - x$ với $x = -28$;

b) $a - b$ với $a = 12$, $b = -48$.

Lời giải:

a) Với $x = -28$ thay vào biểu thức $(-12) - x$ ta được:

$$(-12) - x = (-12) - (-28) = (-12) + 28 = 28 - 12 = 16.$$

Vậy biểu thức đã cho có giá trị là 16 với $x = -28$.

b) Với $a = 12$, $b = -48$ thay vào biểu thức $a - b$ ta được:

$$a - b = 12 - (-48) = 12 + 48 = 60$$

Vậy giá trị của biểu thức đã cho là 60 với $a = 12$ và $b = -48$.

Bài 4 trang 78 Toán lớp 6 Tập 1: Nhiệt độ lúc 6 giờ là -3°C , đến 12 giờ nhiệt độ tăng 10°C , đến 20 giờ nhiệt độ lại giảm 8°C . Nhiệt độ lúc 20 giờ là bao nhiêu?

Lời giải:

Cách 1.

Nhiệt độ lúc 6 giờ là -3°C

Đến 12 giờ nhiệt độ tăng 10°C , do đó nhiệt độ lúc 12 giờ là:

$$(-3) + 10 = 7 (\text{°C})$$

Đến 20 giờ nhiệt độ giảm 8°C , do đó nhiệt độ lúc 20 giờ là:

$$7 - 8 = -1 (\text{°C})$$

Vậy nhiệt độ lúc 20 giờ là -1°C .

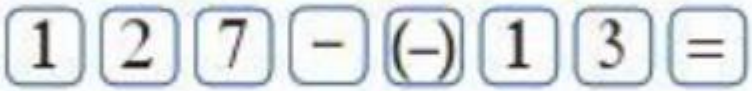
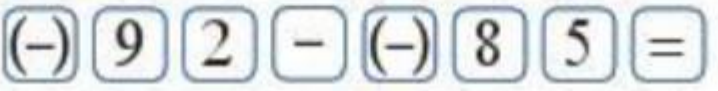
Cách 2. (Làm gộp)

Nhiệt độ lúc 20 giờ là:

$$(-3) + 10 - 8 = -1 \text{ (}^\circ\text{C)}$$

Vậy nhiệt độ lúc 20 giờ là $-1 \text{ }^\circ\text{C}$.

Bài 5 trang 78 Toán lớp 6 Tập 1: Sử dụng máy tính cầm tay

Phép tính	Nút ấn	Kết quả
$127 - (-13)$		140
$(-92) - (-85)$		-7

Dùng máy tính cầm tay để tính:

$$56 - 182;$$

$$346 - (-89);$$

$$(-76) - (103).$$

Lời giải:

Sử dụng máy tính cầm tay, ta tính được:

$$56 - 182 = -126;$$

$$346 - (-89) = 435;$$

$$(-76) - (103) = -179.$$

Bài 6 trang 79 Toán lớp 6 Tập 1: *Đố vui.* Em hãy dựa vào thông tin dưới mỗi bức ảnh để tính tuổi của các nhà bác học sau:

Archimedes
(287 – 212 trước Công nguyên)

Pythagoras
(570 – 495 trước Công nguyên)

Lời giải:

+) Quan sát bức ảnh đầu tiên, người ta viết thông tin nhà bác học Archimedes (287 – 212 trước Công nguyên) có nghĩa là nhà bác học này sinh năm 287 trước Công nguyên và mất năm 212 trước Công nguyên. Hay nói cách khác là nhà bác học Archimedes sinh năm -287 và mất vào năm -212 .

Khi đó, ta có tuổi của nhà bác học Archimedes là: $(-212) - (-287) = 75$ tuổi.

(Để tính tuổi, ta lấy năm mất trừ đi năm sinh).

+) Tương tự, quan sát bức ảnh thứ hai, ta thấy nhà bác học Pythagoras sinh năm 570 trước Công nguyên và mất năm 495 trước Công nguyên, có nghĩa là nhà bác học này sinh năm -570 và mất năm -495 .

Khi đó, ta có tuổi của nhà bác học Pythagoras là: $(-495) - (-570) = 75$ tuổi.

►► **CLICK NGAY** vào **TẢI VỀ** dưới đây để download giải Giải bài tập Toán 6 Bài 4: Phép trừ số nguyên. Quy tắc dấu ngoặc Cánh Diều ngắn gọn, hay nhất file pdf hoàn toàn miễn phí.